

Illa de Thera

Els noms de Déu

TERESA COSTA-GRAMUNT

En el seu llibre de poemes *Els noms de Déu* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), Laia de Ahumada s'ha inspirat en la idea "dels 99 noms de Déu dels musulmans i el nom suprem -Allah- que està per damunt de tots els noms", tal com escriu en el seu pròleg.

Anomenar allò Innombrable és, malgrat la impossibilitat de fer-ho, un desig humà en el seu impuls creador, ja que allò que no té nom sembla que no existeix. D'aquí ve la necessitat de posar noms a coses i fenòmens. La idea de Déu, i el sentir de Déu, no s'escapen a aquest neguit d'acotar el que per naturalesa és inacotable.

El judaisme estableix el nom de Déu a través del Tetragrama YHVH, que sant Jeroni va traduir com a 'Senyor' en correspondència a 'el meu Senyor' o l'*Adonai* hebreu. I quin és aquest nom desconegut i que per respecte no es pot pronunciar? Alguns cristians responen que, en certa manera, el Nom ha romàs desconegut fins a l'adveniment de Jesucrist, i que aquest és el nom del 'Senyor'. Però el nom de Déu es troba escrit a la Bíblia, al Salm 42, encara que 'no es pot llegir' o 'no el sapiguem llegir', que és el mateix que dir que 'no coneixem Déu', tot i que siguem en Ell, i Ell sigui en nosaltres. A l'Islam es diu: "Ell és Allah" i posseeix els Noms més preciosos, i es reciten els 99 noms més bonics, sovint ajuntant-se d'un rosari. El qui rep la il·luminació d'Allah coneix el seu Nom.

Els noms de Déu, de Laia d'Ahumada, va sorgir de la necessitat de la poeta d'adaptar el llenguatge religiós als nous temps, i sobretot de fer Déu més proper al cor, de dialogar-hi com es dialoga amb l'enamorat, com tradicionalment han fet els místics i místiques de tots els temps. D'aquí que encapçalí les tres parts del llibre, que responen a tres sentits corporals -tacte, olor i gust- amb citacions d'aquell gran místic sufí que va ser Mawlânâ Rûmî.

L'experiència mística no és exclusiva de cap religió. Per aquest motiu el seu llenguatge pot ser comprès des de totes les formes religioses. Els humans, en siguem conscients o no, som éssers espirituals, i les religions són formes d'espiritualitat. Així, l'autora pot afirmar: "Tot i que de tradició cristiana, em considero vitalment interreligiosa, combrego amb totes aquelles persones que se senten habitades pel Misteri..."

El Misteri, allò que no pot ser anomenat perquè no en sabríem, i que només es deixa dir (en realitat balbucejar) mitjançant les metàfores del llenguatge poètic. És per aquesta raó que Laia d'Ahumada se serveix de la poesia per explicar (per aproximar-nos) l'ex-

periència de Déu, tant en la sensació d'absència com de presència, ja que els poemes, veritables paraules a cau d'orella (més encara: a cau de cor), oscil·len entre el desig, la joia i l'amor, i els límits, el dolor i la mort.

A *Els noms de Déu*, Laia d'Ahumada ha escrit, com acostuma, poemes espirituals plenament humans que busquen almenys 99 maneres de dir allò Innombrable pel camí dels versos. Halil Bárcena diu al seu pròleg: "Els poetes ho saben dir tot millor que ningú". Sí: aquells poetes que experimenten el

Misteri quan s'obre com una escletxa de llum i d'eternitat enmig de la vida quotidiana. Ells i elles saben dir moments d'experiència límit, de suspensió en el temps i en l'espai, tot i que són moments tan reals com el que ens sembla més real de la vida; són moments místics, de contacte amb el sagrat i sensació d'accedir a les veritats més fons de l'existència. Potser mai no en sabrem el Nom, d'aquest Infinit, de la Vida que somriu i plora amb nosaltres en el moment present, que és presència pura d'allò Innombrable, com diu Ahumada: "El present/ és el lloc de la trobada/ on no hi ha espai ni temps./ Només presència". No en va, la *Shekinah* és el nom que pren 'la presència (o la morada) de Déu' a la Bíblia.

